

Î N C H E I E R E

22 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Vladimir Samosvat, reprezentat de avocatul Igor Coban,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Samosvat împotriva Ludmillei Ghinda și Simion Ghinda cu privire la încasarea despăgubirii, împotriva deciziei din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 09 septembrie 2016 Vladimir Samosvat, reprezentat de avocatul Igor Coban, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ludmillei Ghinda și Simion Ghinda, solicitând încasarea sumei de 841 613,81 lei cu titlu de contravaloare a apartamentului xxxxxxxx, cât și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la 15 iunie 2011, fiind dus în eroare, a încheiat cu Ludmila Ghinda și Simion Ghinda contractul de vânzare-cumpărare nr. 4874 a apartamentului nr. xxxxxxxx.

Prin decizia din 16 octombrie 2013 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 30 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție, contractul de vânzare-cumpărare menționat supra a fost declarat nul. Respectiv, în contextul efectului nulității actului juridic, Ludmila Ghinda și Simion Ghinda ar fi trebuit să restituie tot ceea ce a primit în baza actului juridic nul, adică să restituie apartamentul nr. xxxxxxxx

Pârâții nu-și pot executa respectiva obligație imperativă din moment ce au înstrăinat apartamentul respectiv persoanei terțe Iana Sviderscaia, iar ultimei la rândul său, în baza deciziei din 30 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție, i-a fost confirmat cu titlu definitiv dreptul de proprietate asupra imobilului dat.

Astfel, luând în considerare că reclamantul este în imposibilitate să primească înapoi apartamentul său, consideră oportun de a reitera prevederile art. 219 alin. (2) Cod civil care stabilește că odată ce partea nu poate restitui ceea ce a primit în baza actului juridic declarat nul, este obligată să plătească contravaloarea prestației.

Reclamantul a precizat că a efectuat o interpelare la Bursa Imobiliară pentru determinarea prețului apartamentului nr. xxxxxxxx la momentul încheierii contractului

de vânzare-cumpărare, care ulterior a fost declarat nul. Conform răspunsului eliberat de Bursa Imobiliară nr. 145/02 din 02 septembrie 2016, prețul bunului imobil în perioada iunie 2011 constituia 630 000 de lei sau echivalentul în valută internațională pentru perioada de referință – 37 823,30 de euro.

Deoarece în decursul a 5 ani pe piața valutară au existat fluctuații esențiale, contravaloarea apartamentului urmează a fi calculată în raport cu cursul valutar stabilit la momentul depunerii acțiunii în instanța de judecată, și anume conform calculului 37823,30 de euro x 22,2512 de lei = 841 613,81 lei.

Prin hotărârea din 13 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Samosvat împotriva Ludmillei Ghinda și Simion Ghinda cu privire la încasarea despăgubirii.

S-a încasat de la Vladimir Samosvat în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 25 000 de lei.

Prin decizia din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Vladimir Samosvat, reprezentat de avocatul Igor Coban și s-a menținut hotărârea din 13 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 28 mai 2019 Vladimir Samosvat și avocatul Igor Coban au declarat recurs împotriva deciziei din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 06 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a admis parțial cererea depusă de Vladimir Samosvat, reprezentat de avocatul Igor Coban, privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de recurs, s-a scutit parțial Vladimir Samosvat de la plata taxei de stat în sumă de 8500 de lei la depunerea cererii de recurs împotriva deciziei din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău. Nu s-a dat curs cererii de recurs și s-a comunicat recurentului despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 4000 de lei, în original, până la 26 iunie 2019, ora 17.30.

Prin încheierea din 27 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a restituit cererea de recurs depusă de Vladimir Samosvat, reprezentat de avocatul Igor Coban, împotriva deciziei din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și s-a remis recurentului cererea de recurs cu toate documentele anexate.

La 17 iulie 2019 Vladimir Samosvat, reprezentat de avocatul Igor Coban a depus cerere de revizuire a încheierii din 27 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție, iar prin încheierea din 27 noiembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Vladimir Samosvat.

La 23 septembrie 2019 Vladimir Samosvat, reprezentat de avocatul Igor Coban, a declarat recurs împotriva deciziei din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului a invocat prevederile art. 432 alin. (2) lit. a), c) și alin. (4) Cod de procedură civilă.

În motivarea recursului a indicat că la 28 mai 2019 recurentul Vladimir Samosvat a înaintat în termenul legal recurs împotriva deciziei instanței de apel din 13 februarie 2019, solicitând scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 06 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a dispus scutirea parțială de la plata taxei de stat, fiind acordat termen până la 26 iunie 2019, ora 17.30, pentru a fi prezentat bonul de plată a taxei de stat în sumă de 4000 de lei.

A menționat că la 26 iunie 2019 respectând termenul acordat de instanța de judecată, recurentul a adresat instanței cerere de scutire totală de la plata taxei de stat, anexând acte suplimentare în motivarea solicitării sale, însă prin încheierea din 27 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a dispus restituirea cererii de recurs, pe motiv că partea nu s-a conformat cerințelor de a prezenta originalul bonului de plată a taxei de stat, fără a fi indicat despre cererea suplimentară înaintată privind scutirea de la plata taxei de stat.

A specificat că prin încheierea din 27 iunie 2019 s-a dispus restituirea recursului declarat de Vladimir Samosvat, fără a se prejudicia fondul sau admisibilitatea acestuia, ceea ce echivalează cu faptul că acesta nu a fost examinat în sensul art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă.

La 02 ianuarie 2020, Ghinda Ludmila și Ghinda Semion, reprezentați de avocatul Ion Cerga, au depus referință la recursul declarat, solicitând să fie declarat inadmisibil recursul declarat de Vladimir Samosvat, cu restituirea acestuia.

Au menționat că la 23 septembrie 2019 recurentul a depus al doilea recurs împotriva deciziei din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, însă nu a solicitat repunerea în termen a acestuia, din care considerent urmează a fi declarat inadmisibil și restituit fără examinare în fond.

Potrivit art. 432 lit. b) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

Astfel potrivit materialelor cauzei, recurentul a luat cunoștință cu decizia contestată la 01 aprilie 2019. Primul recurs a fost depus la 23 mai 2019 și a fost restituit fără examinare, iar al doilea recurs a fost depus la 23 septembrie 2019 cu omiterea termenului prevăzut de art. 434 Cod de procedură civilă.

Totodată potrivit art. 432 lit. d) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat. Astfel primul recurs a fost depus la 23 mai 2019 și a fost restituit prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 27 iunie 2019 fără examinare, însă la 23 septembrie 2019 recurentul depune al doilea recurs peste termen, fără o careva justificare. Prin urmare, intimații consideră că recurentul abuzează de drepturile sale în favoarea amânării examinării cererii pârâților privind anularea interdicțiilor dispuse de prima instanță.

Examinând admisibilitatea recursului, Colegiul constată că recursul înaintat de Vladimir Samosvat, reprezentat de avocatul Igor Coban, urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea

esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Conform prevederilor art. 433 lit. b) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei instanței de apel din 13 februarie 2019 a fost expediată în adresa recurentului, la data de 26 martie 2019, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire cu numărul de ieșire 3502 (f.d. 54, vol.II).

Recurentul în cererea sa de recurs înregistrată la 28 mai 2019 a indicat că decizia instanței de apel i-a fost comunicată abia după data de 01 aprilie 2019, nefiind indicată o dată calendaristică concretă, cât și nu a prezentat careva înscris în acest sens.

Mai mult, la materialele cauzei lipsește dovada recepționării de către Vladimir Samosvat, cât și avocatului acestuia Igor Coban a deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2019, însă actele cauzei reflectă că la 28 mai 2019, de către Vladimir Samosvat, reprezentat de avocatul Igor Coban, a mai fost depusă cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel din 13 februarie 2019, respectiv în prezenta cauză nu poate fi invocată comunicarea cu întârziere a deciziei instanței de apel.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 27 iunie 2019, cererea de recurs declarată de către Vladimir Samosvat, reprezentat de avocatul Igor Coban împotriva deciziei din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită pe motivul neachitării de către acesta a taxei de stat conform dispozițiilor indicate în încheierea de a nu da curs din 06 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție. S-a explicat recurentului că, restituirea cererii de recurs nu împiedică declararea repetată a recursului după lichidarea neajunsurilor și respectarea celorlalte reguli stabilite de lege pentru declararea lui, totodată fiind atenționat că conform art. 434 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de două luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, termenul respectiv fiind un termen de decădere și nu poate fi restabilit (f.d. 111-112, vol.II).

Astfel, la 23 septembrie 2019 Vladimir Samosvat, reprezentat de avocatul Igor Coban, depune repetat cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2019 (f.d. 135-145, vol.II), însă în afara termenului legal prevăzut de art. 434 Cod de procedură civilă.

Este de menționat că depunerea anterioară, la 28 mai 2019 de către Vladimir Samosvat, reprezentat de avocatul Igor Coban, a recursului împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2019, nu poate justifica omiterea termenului prevăzut de art. 434 Cod de procedură civilă, așa cum cererea de recurs a fost restituită

recurentului prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 27 iunie 2019 pe motivul încălcării prevederilor art. 438 alin. (2²) Cod de procedură civilă (f.d. 111-112, vol.II).

Art. 438 alin. (3) Cod de procedură civilă, prescrie că restituirea cererii de recurs nu împiedică declararea repetată a recursului după lichidarea neajunsurilor și respectarea celorlalte reguli stabilite de lege pentru declararea lui, însă recurentul urma să respecte termenul de 2 luni de depunere a recursului, termen prevăzut de art. 434 Cod de procedură civilă, care este unul de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, reieșind din materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recurentul Vladimir Samosvat, reprezentat de avocatul Igor Coban, nu a fost lipsit de dreptul de a depune dovada achitării taxei de stat și cererea de recurs până la expirarea termenului de atac. Or, restituirea cererii de recurs în legătură cu faptul neachitării taxei de stat, nu întrerupe termenul de declarare a recursului.

În consecință, având în vedere cele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recurentul la depunerea recursului a încălcat termenul de 2 luni stabilit de lege, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Mai mul, depunerea cererii de recurs tocmai la 23 septembrie 2019 dovedește atitudinea pasivă și superficială a recurentului Vladimir Samosvat față de obligațiile procesuale ca parte în proces, în timp ce era asistat și de un avocat.

Instanța de recurs consideră relevant și faptul că recurentului i-a fost comunicată decizia integrală a instanței de apel până la 28 mai 2019, astfel că Vladimir Samosvat, reprezentat de avocatul Igor Coban, urma să întreprindă măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a contesta în termen hotărârea judecătorească.

În această ordine de idei este cert că, depunând cererea de recurs împotriva deciziei instanței de apel peste un termen de 4 luni, recurentul Vladimir Samosvat, reprezentat de avocatul Igor Coban, a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale respectiv, Colegiul consideră că nerespectarea termenului de declarare a recursului este imputabilă recurentului.

În acest context, Colegiul menționează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedural civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

Colegiul reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica

rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul reține și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov vs Ucraina din 03 aprilie 2008, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul împotriva deciziei instanței de apel a fost depus în afara termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul înaintat de Vladimir Samosvat, reprezentat de avocatul Igor Coban, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. b), 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Vladimir Samosvat, reprezentat de avocatul Igor Coban.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh